

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Луцького національного
технічного університету
_____ І. Вахович
« _____ » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання та здобуття
ступеня магістра за спеціальністю
232 Соціальне забезпечення
(Управління в системі соціального забезпечення)

Розглянуто та схвалено на засіданні
приймальної комісії Луцького національного
технічного університету
(протокол № __ від «__» _____ 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – Програма) є нормативним документом Луцького національного технічного університету, який розроблений кафедрою соціогуманітарних технологій.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Вступне фахове випробування проводиться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого першого (бакалаврського) рівня – «Історія та теорія соціальної роботи», «Соціальна політика», «Етика та деонтологія соціального працівника», «Система організації соціальних служб», «Система соціального захисту в Україні».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на навчання за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення».

Мета фахових випробувань – перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів на базі здобутого першого (бакалаврського) рівня і відбору серед абітурієнтів з метою навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» 232 Соціальне забезпечення.

Тест дає можливість з'ясувати рівень сформованості важливих якостей, характеристик та компетентностей вступників, що визначають готовність майбутніх фахівців щодо оволодіння освітньою програмою «Управління в системі соціального забезпечення».

Запропонований тест відповідає основним вимогам до діагностичних методик, складається з 30 тестових запитань і 5-ти варіантів відповіді на кожне запитання. Серед запропонованих варіантів відповіді лише один є правильним.

Вимоги до рівня підготовки вступників.

Абітурієнти, які вступають на навчання за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», повинні:

- вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- володіти основним категоріальним апаратом з дисциплін, які включені до програми;
- уміти працювати в команді;
- уміти налагоджувати міжособистісні стосунки між усіма суб'єктами
- освітньої діяльності;
- уміти розвивати комунікативні та організаційні здібності;
- уміти адаптовуватися та діяти у нових ситуаціях;
- уміти застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Перелік дисциплін з темами, які вносяться на вступне випробування.

1. Історія та теорія соціальної роботи.

Сутність поняття «соціальна робота».

Соціальна допомога як цивілізаційний феномен. Релігійні уявлення про милосердя і благодійність.

Організація соціальної допомоги у стародавньому світі.

Родоплемінні та общинні форми допомоги у давніх слов'ян дохристиянського періоду.

Практика соціальної допомоги в Київській Русі (X–XII ст.).

Розвиток соціальної допомоги у Європі XIII – XVIII ст.

Система соціальної допомоги в Україні з XVI – на поч. XVII ст.

Система соціальної допомоги в Україні та Росії XVII – на поч. XX ст.

Історичні тенденції розвитку системи соціальної допомоги.

Становлення і розвиток професійної соціальної роботи за кордоном (кінець XIX – 20–40 рр. XX ст.).

Основні технологічні моделі соціальної політики та соціальної підтримки населення у сучасному світі.

Система вітчизняного соціального забезпечення після 1917 р. — до сер. XX ст.

Система вітчизняного соціального забезпечення з сер. XX ст. до 1991 р.

Система соціального забезпечення України на сучасному етапі (90-ті рр. XX ст. поч. XXI ст.).

Становлення наукових підходів до соціальної роботи в незалежній Україні.

Види та напрямки соціальної роботи.

Наукові основи соціальної роботи.

Аналіз основних теорій соціальної роботи.

Методологічні основи адаптивно-соціалізаційної теорії соціальної роботи.

Особливості індивідуальної та групової соціальної роботи. Соціальна робота в громаді.

Міжнародні правові акти та міжнародні організації у сфері соціальної роботи.

Нормативно-організаційні аспекти вітчизняної соціальної роботи.

Соціальна робота як прикладна діяльність.

Відносини між клієнтом і фахівцем із соціальної роботи.

Цінності та етичні принципи соціальної роботи.

Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів в Україні.

Менеджмент соціальної роботи.

Рекомендована література

1. Глазунов С. В. Нариси з історії соціальної роботи [Текст]: навч. вид. / С. В. Глазунов Д. : РВВ ДНУ, 2015. 116 с.

2. Історія соціальної роботи [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів спец. «Соціальна робота» / В. В. Тихолоз. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 407 с.

3. Лукашевич М. П. Соціальна робота: теорія і практика [підручник] / Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. ; 2-е вид. К: Каравела, 2015. 368 с.

4. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL : https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf (дата звернення 15.05.2021)

5. Соціальна робота (теорія і практика). Навчальний посібник. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. К.: Каравела, 2018. 368 с.

6. Теорії і методи соціальної роботи : підручник для студ. вищ. навч. закладів / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. 3-е вид. К. : Академвидав, 2012. 328 с.

7. Теорія та практика соціальної роботи: навчальний посібник / О. Г. Карпенко, Н. Ф. Романова. К: Видавничий Дім «Слово», 2015. 408 с.

8. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] / Анатолій Васильович Фурман, Марія Василівна Підгурська Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с.

2. Соціальна політика.

Міжнародні стандарти соціальних і гуманітарних прав людини.

Базові моделі соціальної політики.

Проблема вибору моделі соціальної політики в Україні.

Європейські моделі соціального партнерства.

Структура, класифікація та характеристики соціальних нормативів.

Державні соціальні стандарти – основа нормативно-правового забезпечення соціальної політики.

Міжнародні стандарти соціальної політики у сфері праці.

Зовнішня трудова міграція населення України та політика щодо її регулювання.

Державна політика у сфері регулювання доходів населення: основні тенденції.

Модель державного управління у сфері захисту населення в Україні.

Медичне страхування в Україні: необхідність і перспективи введення.

Види державної соціальної допомоги та механізм їх удосконалення.

Сучасний стан реформування вітчизняної пенсійної системи.

Соціальна молодіжна політика в контексті становлення та розвитку держави.

Соціальна політика у відповідь на виклики демографічного старіння.

Місце та функції соціального діалогу в системі європейського та вітчизняного врядування.

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми соціальної політики України: Навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Н.Б. Отрешко, С.В. Толстоухова, Л.А. Литва, І.М. Чернін, С.В. Пасічніченко, Ткач, Ю.С. Фіголь. За ред. А.О. Ярошенко. – К., НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. - 222с.
2. Конституція України: Закон України № 254/к96. ВР від 28.06.1996 – zakon1.rada.gov.ua.
3. Загальна декларація прав людини: Декларація ООН, міжнародний документ (від 10.12.1948 р.)
4. Європейська соціальна хартія: Хартія Ради Європи, міжнародний документ № 163 (від 03.05.1996 р)
5. Європейська конвенція про соціальне забезпечення: конвенція, Міжнародний документ ради Європи (від 14.12.1972 р.)
6. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р.
7. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р.
8. Про мінімальний споживчий бюджет: Закон України від 03.07.1991 р.

3. Етика та деонтологія соціального працівника.

Етика як наука про мораль. Особливості функціонування моралі.

Основні етичні категорії.

Поняття та зміст професійної етики.

Місія, основні принципи та норми етики соціального працівника.

Професійні цінності та якості соціального працівника. Моральні імперативи роботи.

Моральна культура особистості та її формування.

Етика благодійництва: історія та еволюція поглядів.

Деонтологія у соціальній роботі.

Соціально-психологічні основи роботи соціального працівника.

Етика та психологія спілкування соціального працівника.

Етика запобігання і подолання конфліктів у роботі соціального працівника.

Прийняття етичних рішень у практиці соціальної роботи.

Етика та етикет соціальних взаємин в міжкультурному просторі.

Деонтологічні вимоги до роботи з різними категоріями населення.

Рекомендована література

1. Бербешкіна З.А. Етика соціального працівника. Теорія і практика соціальної роботи: проблеми, прогнози, технології. – К: Знання, 2013.
2. Гулина М.А. Психологія соціальної роботи: Підручник. К.: Знання, 2013.
3. Дороніна М.С. Культура спілкування ділових людей: Навчальний посібник. К.: КМ Academia, 2014.
4. Зозуляк-Случик Р. В. Етика соціально-педагогічної діяльності : навч. посіб. / Р.В. Зозуляк-Случик, Б.І. Ковбас. – Івано-Франківськ : Симфонія Форте, 2011. – 212 с.
5. Зубенко Л.Г. Культура ділового спілкування: Навчальний посібник. –К.: ЕксОб, 2015.
6. Іщук С. В. Етика соціальної роботи: опорні конспекти. Тернопіль: ТДПУ, 2013. –108 с.
7. Ключко О.О. Етика фахівця соціальної сфери у схемах і коментарях : навчальний посібник / О. О. Ключко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. – 92 с.
8. Кулебякін Є.В. Психологія соціальної роботи: Навчальний посібник. – К.: Ліра, 2012.

4. Система організації соціальних служб.

Управління діяльністю соціальних служб.

Види соціальної допомоги або послуг. Рейди та маршрути соціального інспектування як захід щодо запобігання дитячій бездоглядності.

Організація у притулку для неповнолітніх профілактичної, корекційно-виховної роботи серед неповнолітніх.

Державний соціальний стандарт соціальних послуг в центрах соціально-психологічної допомоги.

Прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, як альтернативні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Взаємодія суб'єктів соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Сутність соціального обслуговування і соціальної служби.

Функціонально-змістова модель роботи інтегрованих соціальних служб.

Соціальні послуги, що надаються центрами медико-соціальних реабілітацій неповнолітніх.

Основні функції спеціалізованої служби соціального супроводу при ЦССМ.

Діяльність кризових центрів щодо організації допомоги молоді та жінкам, які зазнали насилля в сім'ї.

Процес мотивації та його складові.

Медіація та супервізія в Україні.

Соціальний супровід сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.
Особливості розвитку волонтерського руху в Україні.

Рекомендована література

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навч. посіб. – К., 2003. – 134 с.
2. Соціальна робота в Україні / За заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової. – К., 2003
3. Соціальні служби – родині: Розвиток нових підходів в Україні / За ред. І.М. Григи, Т.В. Семигіної. – К., 2002. – 128 с.
4. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод, матеріали для тренера / О. В. Безпалько та ін.; Під заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К.: Наук, світ, 2009. – 69 с.
5. Кравченко Р., Кабаченко Н., Васильченко О. Розвиток недержавних організацій соціальної сфери //Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. І. Полтавця. — К.: КМ Академія, 2000.
6. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. Комплекс/ Автор.-упоряд.: О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш./За заг.ред.: І.Д. Зверєвої, Ж. В. Петрочко – К.: Фенікс, 2007.-528 с.
7. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку. – К., 1999.
8. Синчук С.М., Буряк В.Я. Право соціального забезпечення України: Навч.посіб. /За ред. С.М.Синчук. – К.: Знання, 2006. – 318 с. – С.268-299.

5. Система соціального захисту в Україні.

Соціальне забезпечення, соціальний захист — пріоритетний напрям соціальної політики держави.

Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення.

Правовідносини щодо соціального забезпечення.

Трудовий (страховий) стаж і вислуга років.

Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення.

Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.

Пенсійне забезпечення в Україні.

Пенсії за вислугу років.

Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Недержавне пенсійне забезпечення.

Система страхових допомог за законодавством України.

Державні допомоги.

Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.

Соціальне обслуговування.

Соціальний захист окремих категорій непрацездатних громадян.

Рекомендована література

1. Бойко М. Д. Право пенсійного забезпечення в Україні: Навч. по-сіб. Курс лекцій. — К.: Олан, 2005. — 368 с.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: Навч. по-сіб. — К.: Атіка, 2006. — 380 с.
3. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005. — 615 с.
4. Борецька Н. П. Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і проблеми. — Донецьк: Янтар, 2001. — 351 с.
5. Пенсійна система України: Навч. посіб. для студ. внз / В. І. Грушко (ред.), Н. В. Грушко, О. В. Бевзенко та ін. — К.: Кондор, 2006. — 334 с.
6. Право соціального забезпечення України: Навч. посіб. / Б. С. Стиченський І. В. Зуб, П. І. Мінюков та ін. — К.: Юрид. кн., 2003.- 440с.
7. Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні. Реальний стан та перспективи реформування. — К.: Центр громадської експертизи, 2009. — 104 с.
8. Синчук С. М., Бурак В. Я. Право соціального забезпечення України: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. 318 с.